

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og hovedindhold

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af en ny kommunalreform.

Forslaget er således et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti om en strukturreform og den efterfølgende aftalte udmøntningsplan fra september 2004.

Aftalen indebærer, at der gennemføres en kommunalreform, som grundlæggende ændrer rammerne for varetagelsen af de offentlige opgaver og den offentlige service i Danmark.

Reformen tegner en ny offentlig sektor, hvor kommuner, regioner og stat har hver sin opgavemæssige identitet. Staten fastlægger de overordnede rammer. Kommunerne varetager de direkte borgerrettede opgaver og bliver dermed for borgere og virksomheder hovedindgangen til den offentlige sektor. Fem nye regioner får ansvaret for sundhedsvæsenet samt regionale udviklingsopgaver og får ansvaret for at løse visse driftsopgaver for kommunerne.

Reformen indebærer, at amtskommunerne, Hovedstadens Sygehusefællesskab og Hovedstadens Udviklingsråd nedlægges, at der sker en ny fordeling af de opgaver, der løses i den offentlige sektor, mellem kommuner, regioner og statslige myndigheder, og at antallet af skatteudskrivende niveauer reduceres fra tre til to.

Det foreliggende lovforslag udmønter reformen for så vidt angår vej- og ekspropriationslovgivningen. Lovforslaget indeholder samtidig en angivelse af de amtsveje, der i forbindelse med reformen foreslås at overgå til staten.

Vejlovgivningen består af fire centrale love og en række administrativt fastsatte forskrifter. De fire love er lov om offentlige veje (vejloven), lov om private fællesveje (privatvejsloven), lov om grundejerbidrag til offentlige veje (vejbidragsloven) og lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje (vintervedligeholdelsesloven). Lovene bygger på en inddeling af de offentlige veje i tre niveauer, svarende til den nuvæ-

rende administrative inddeling af den offentlige sektor, hvor de mest overordnede veje bestyres af staten ved Vejdirektoratet (hovedlandeveje), mens amter og kommuner bestyrer henholdsvis landeveje og kommuneveje. Opgaverne på vejområdet vedrørende de offentlige veje er således i dag fordelt på ca. 290 administrative enheder. Længden af det offentlige vejnet udgør i alt knap 72.000 km. Heraf administrerer staten godt 1.600 km, svarende til 2,3 pct. af det samlede offentlige vejnet. Amterne administrerer ca. 10.000 km, svarende til knap 14 pct., mens kommunerne administrerer ca. 60.000 km veje svarende til knap 84 pct. af det samlede offentlige vejnet.

I henhold til aftalen om en strukturreform skal de nuværende tre vejbestyrelsesniveauer reduceres til to med henblik på at gøre administrationen af de offentlige veje mere enkel og overskuelig. Strukturen skal samtidig sikre nærhed i forvaltningen og et sammenhængende overordnet vejnet for trafikken mellem de større byer, transportknudepunkter og international trafik. De ca. 10.000 km veje, som amterne bestyrer, fordeles mellem kommunerne og staten. Nedlæggelsen af amterne og den ændrede kommunale inddeling med større og dermed færre kommuner indebærer således, at opgaverne på vejområdet fremover vil blive fordelt på væsentligt færre administrative enheder end hidtil.

Efter aftalen skal hovedparten af de nuværende amtsveje overgå til kommunerne. Det gælder bl.a. alle lokalt orienterede veje, herunder amtsveje med lokalpræg, dvs. veje med lav trafik og mange vejadgange.

De mest overordnede veje forudsættes overført til staten. Det gælder veje, der indgår i erhvervslivets transportkorridorer, veje, der trafikalt og funktionelt hænger sammen med det internationale vejnet, samt andre vejstrækninger af væsentlig betydning for trafikken mellem lands- og egnsdele.

Som en konsekvens af at amterne nedlægges, er det nødvendigt at ændre en række bestemmelser i vejlovgivningen. Ændringerne er indeholdt i lovforslagets §§ 1-4.